

Erro

Mateusz Dąbrowski, Aleksandra Kot, Kamil Kuskowski

Dokumentacja złożona do konkursu
na kuratorski projekt wystawy w Pawilonie Polskim
na 61. Międzynarodowej Wystawie Sztuki
w Wenecji w 2026 r. (fragment)

OGÓLNA KONCEPCJA WYSTAWY
GENERAL CONCEPT OF THE EXHIBITION

404_000000026

erro

to propozycja wystawy w Pawilonie Polskim na 61. Biennale Sztuki w Wenecji, stworzona w odpowiedzi na hasło *In Minor Keys*. Artyści budują instalację, która rezygnuje z dominujących kodów estetycznych i komunikacyjnych na rzecz subtelnych, afektywnych doświadczeń fizycznych. Minorowość, rozumiana nie jako słabość, lecz jako strategia oporu, staje się ramą dla pracy zakorzenionej w materialności języka, śladzie, zatarciu i braku stabilności.

W centrum instalacji znajduje się tekst *De immenso et innumerabilibus* Giordana Bruna — XVI-wiecznego filozofa i wizjonera, który dostrzegając nieskończoność i zdecentrowanie wszechświata, wykroczył poza kopernikański przewrót. Myśl ta, nieakceptowalna dla kontrreformacyjnych instytucji, spotkała się z radykalną reakcją instytucjonalnej opresji.

Fragment jego dzieła nadrukowany zostaje bezpośrednio na podłodze przy użyciu szablonu, niestabilnego medium i czarnego rozdrobnionego pigmentu. Tekst ulega erozji pod wpływem obecności widzów. Stopniowo zanika, zamieniając się w pył, który rozprasza się po całej przestrzeni.

Instalacji towarzyszą nieregularne, infradźwiękowe vibracje — niesłyszalne, lecz wyczuwalne fizycznie. Te subtelne interwencje dźwiękowe burzą poczucie stabilności i zmuszają do nieustannego „czytania” sytuacji całym ciałem. Molowe drgania stają się tu nośnikiem napięcia, wytrąceniem z komfortu, gestem sprzeciwu wobec estetyzacji przemocy.

Odwracając role nadawcy i odbiorcy, instalacja tworzy przestrzeń wymiany, w której komunikacja nie jest jednostronnym przekazem, lecz negocjowaną relacją opartą na współobecności. Wspólny ruch w przestrzeni staje się otwartą formą mapowania — pozbawioną wyznaczonego celu. Każde zakłócenie rytmu nie burzy wspólnoty, lecz generuje nowe sensory, prowokując uważność, adaptację i otwartość na zmianę.

erro to wyraz niezgody na systemową przemoc, nietolerancję i ograniczanie wolności. Instalacja staje się aktem przewartościowania struktur, tożsamości i języka. Goście otrzymują angielskie tłumaczenie tekstu Bruna na kartkach, które, podobnie jak druk na podłodze są efemeryczne, podatne na zatarcie, niestabilne. Pozostawiając ślad, oglądający staje się współtwórcą zdarzenia. Obecność staje się tu ingerencją — fizycznym i symbolicznym gestem, który zmienia układ znaczeń. Zestawienie łaciny z językiem angielskim, nazywanym współczesną „nową łaciną” dominującego dyskursu, uwypukla ciągłość symbolicznej przemocy i mechanizmów wykluczenia, które przetrwały transformacje ustrojów i epok. Instalacja nie rekonstruuje historii, lecz ujawnia jej trwanie w formie śladu, napięcia, oporu

erro funkcjonuje w wielu rejestrach: jako performatywna przestrzeń zmysłowa, pole filozoficznej refleksji i doświadczenie wspólnoty. Widz nie ogląda dzieła, a uczestniczy w jego rekonstrukcji. Nie odczytuje komunikatu, a staje się jego nośnikiem, zakłóceniem, śladem. Instalacja działa jak kłacz pozbawiona hierarchii, nieliniarna, rozproszona. Cieleśność, dźwięk, język i materia splatają się w sieć znaczeń, której nie sposób zredukować do jednej interpretacji.

W duchu hasła biennale *erro* proponuje niższą tonację — sztukę śladu i dekonstrukcji, która nie krzyczy, lecz rezonuje w ciele i pamięci. To opowieść o oporze wobec przemocy, o prawie do niejednoznaczności, o języku, który się rozprasza. Odwołując się do myśli Bruna o nieskończoności i decentralizacji, projekt przywraca jej aktualność jako formy estetycznej i politycznej niezgody.

erro — z łac. błędę, wędruję, myślę się.

erro

is a proposal for the exhibition in the Polish Pavilion at The 61st Venice Biennale, developed in response to the theme *In Minor Keys*. The artists present an installation that rejects dominant aesthetic and communicative codes in favor of subtle, affective, embodied experiences. Minor-ness, understood not as weakness but as a deliberate mode of resistance, becomes a framework for a work grounded in the materiality of language, in trace, erasure, and instability.

At the center of the installation is the text *De immenso et innumerabilibus* by Giordano Bruno — a 16th-century philosopher and visionary who imagined an infinite, decentralized universe. Bruno's radical cosmology, which exceeded the Copernican revolution, challenged dominant worldviews and was violently suppressed by institutions of the Counter-Reformation.

A fragment of his work is printed directly onto the floor using a stencil, an unstable medium, and black pulverized pigment. The text undergoes erosion through the presence of viewers. Gradually, it disappears, turning into dust that disperses throughout the space.

The installation is accompanied by irregular infrasound vibrations — inaudible, yet physically perceptible. These subtle sonic interventions disrupt the sense of stability, compelling the viewer to continuously “read” the situation with their whole body. The minor-key tremors become carriers of tension, a disturbance of comfort, a gesture of resistance against the aestheticization of violence.

By reversing the roles of sender and receiver, the installation becomes a field of exchange. Communication unfolds not as a linear message but as a negotiated, co-present relation. Shared movement within the space becomes a way of mapping: open-ended, without a fixed destination.

Rhythmic disruptions don't fracture collectivity — they generate new meanings, inviting attentiveness, adaptation, and mutual transformation.

erro is a gesture of dissent against systemic violence, symbolic domination, and constrained freedoms. The work destabilizes fixed structures of identity, language, and authority, inviting different ways of sensing and knowing. Visitors receive ephemeral English translations of Bruno's text — delicate sheets, unstable and easily erased. Like the text on the floor, they are impermanent. The viewer's presence leaves marks, turning them into co-authors of the unfolding event. Presence becomes intervention, a material and symbolic act that shifts meaning. The juxtaposition of Latin, historically tied to elite knowledge and power, and English, today's "New Latin" of global discourse, highlights the continuity of exclusionary mechanisms. Rather than reconstruct history, the installation reveals its persistence: as residue, as trace, as tension.

erro operates on multiple levels: as a performative, sensorial space, a site of philosophical reflection and a shared experience of community. The viewer does not simply observe but actively reconstructs the work. Rather than decoding a message, they become its carrier. The installation unfolds like a rhizome — non-hierarchical, nonlinear, and dispersed. Body, sound, language, and matter interweave into a network of meanings that resists a single interpretation.

In the spirit of *In Minor Keys*, *erro* proposes a lower register — an art of trace, disappearance, and quiet resistance. It tells a story of defiance, of the right to opacity and multiplicity, of a language that fragments and disperses. Bruno's vision of the infinite is reclaimed here as an aesthetic and political act of refusal.

erro — from Latin: I wander, I err, I go astray